

KAUPPATIETEELLINEN YHDISTYS RY

FÖRENINGEN FÖR FÖRETAGSEKONOMISK FORSKNING RF

KAUPPATIETEELLINEN YHDISTYS RY on toiminut vuodesta 1931 lähtien.

Yhdistyksen tarkoituksena on

- edistää kauppatieteellistä tutkimusta ja opetusta
- ylläpitää ja laajentaa harrastusta kauppatieteellisiin kysymyksiin
- toimia yhdyssiteenä kauppatieteiden ja elinkeinoelämän välillä

Tutustukaa yhdistyksen toimintaan Internetsivuillamme www.yhdistys.com.

Kauppatieteellinen yhdistys ry
Pohjoinen Rautatiekatu 21 B, 4. kerros
00101 HELSINKI

yhdistys@hse.fi
www.yhdistys.com

Puheenjohtaja Tapio Reponen tapio.reponen@tse.fi
Toiminnanjohtaja Jan Antell jan.antell@hanken.fi

p. 09-4313 3384
fax 09-4313 3393

Kauppateellisen Yhdistyksen Visiopäivä 2008

Kauppateellisen yhdistyksen seitsemäs visiopäivä pidettiin 25.1.2008 erittäin ajankohtaisesta teemasta: **Suomessa toimivien yritysten hintakilpailukyky**. Visiopäivän esiintyjiksi oli tänä vuonna saatu poikkeuksellisen kovatasoiset asiantuntijat, joten on tarkoituksenmukaista referoida tilaisuuden antia myös Liiketaloudellisen Aikakauskirjan lukijoille. Kutsuseminaariin ilmoittautui noin 130 osallistujaa, mikä osoittaa tilaisuuden onnistuneisuutta. Palaute on kuulijoilta ollut erittäin myönteinen.

Visiopäivän teemaksi valittiin hintakilpailukyky siksi, että yritykset toimivat selvästi murroksessa, jossa on toimintamalliksi valittava joko hyvä hinta/kustannuskilpailukyky tai sitten voimakas erikoistuminen. Suomessa toimivien yritysten osalta on menossa niin paljon ulkoistamisia kustannustasoltaan edullisempiin maihin, että tilannetta on vakavasti pohdittava. Visiopäivä antoi siihen erinomaisen mahdollisuuden.

Valtiovarainministeri **Jyrki Katainen** painotti omassa alustuksessaan inhimillisen pääoman merkitystä. Palkkausjärjestelmän ja verotuksen yhdistelmällä on palkittava ja arvostettava osaamista ja ahkeruutta. Koulutus, tutkimus ja innovaatiot ovat keskeisessä asemassa. Tällöin on huolehdittava perusopetuksen laadusta, jossa on päästävä kilpailukykyiseen opiskelija – opettaja suhteeseen. Keskeisenä keinona on yliopistojen rakenteellinen kehittäminen ja autonomian lisääminen, joiden tavoitteena on resurssien parempi kohdentaminen, eri osaamisten yhdistäminen ja dynaamisuuden lisääminen päätöksenteossa. Rahoitusjärjestelmää kehitetään niin, että se kannustaa valintojen tekemiseen.

Keskeinen kilpailutekijä on kuitenkin tuottavuus, johon talouskasvu nojaa 2010-luvulla. Sekä yksityisen että julkisen sektorin työn tuottavuutta on jatkuvasti parannettava. Tässäkin asiassa kannustava palkkapolitiikka ja tuloverotus ovat keskeisessä asemassa. Valtionhallinnon tuottavuusohjelma on välttämättömyys, koska työvoiman riittävyyden kanssa tulee erittäin suuria ongelmia.

Kansantaloutemme kilpailukykyä nyt ja tulevaisuudessa pohdiskeli professori **Matti Pohjola** erittäin analyttisellä ja selkeällä tavalla. Hänen mukaansa Suomi menestyy kansakuntien välisessä kilpailussa lähes kaikilla mittareilla. Menestys perustuu kuitenkin tieto- ja viestintäteknologian hyvään kehitykseen. Ilman sen osuutta tuottavuuden kasvu putoaisi kahdesta noin yhteen prosenttiin, mikä olisi sängen huolestuttava taso. Pohjolan mukaan mahdollisuudet piilevät siinä, että ICT:n hyväksikäytön avulla tehtävät toimintatapojen muutokset ovat vielä alkutekijöissään. Suomen kilpailukyvyyn mahdollisuudet ovat työn tuottavuuden uudessa kasvuaallossa tieto- ja viestintäteknologiaa hyväksi käyttäen.

Metsäteollisuus on ollut ja on edelleen yksi Suomen kansantalouden tukirankoja. Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtaja **Anne Brunila** kertoi alan nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä. Metsäteollisuudessa on noin 200 000 työpaikkaa ja sen rahavirrat ovat noin 16 mrd € vuodessa. Suomalainen metsäteollisuus on globaalisti vahva toimija, joka vaikuttaa merkittävästi alan eurooppalaiseen kehitykseen. Paperi- ja selluteollisuudessa on kuitenkin meneillään maailmanlaajuinen murros, josta Suomessakin näkyy vaikutuksia.

Suomalainen metsäteollisuus on reagoinut murrokseen panostamalla voimakkaasti pitkän aikavälin kilpailukyvyn kehittämiseen. Tämä tarkoittaa sekä toiminnan tehostamista että uuden rakentamista. Metsäklusterilla on tutkimusstrategia, joka tähtää johtavan aseman luomiseen vuoteen 2030 mennessä. Keskeisinä painopistealueina ovat tulevaisuuden asiakasratkaisut, älykkäät tuotantoteknologiat, metsien kestävä käyttö, puubiomassan hyödyntäminen ja tuotteiden uudistaminen.

Eräs merkittävä toimintamalli on metsäklusterin strategisen huippuosaamisen keskittymä, jossa yritykset, yliopistot ja tutkimuslaitokset yhdistävät tutkimusosaamisensa. Julkisen ja yksityisen rahoituksen avulla tehdään sellaista perustutkimusta ja soveltavaa tutkimusta, että voidaan kehittää kestävästi tuotettuja, kierrätettäviä, ilmastomyönteisiä tuotteita ja prosesseja.

Ylijohtaja **Petri Peltonen** työ- ja elinkeinoministeriöstä valotti alustavasti suomalaisen innovaatiostrategian valmistelun periaatteita. Teknologia- ja innovaatiopolitiikalla pyritään julkisen T&K-rahoituksen lisäämiseen 3.5 %:lla vuodessa aikavälillä 2007 – 2011, jotta saavutetaan 4 %:n bkt-osuus. Tavoitteena on innovaatioiden laaja-alainen edistäminen, jossa ovat mukana teknologiat, palvelut, organisaatio ja johtaminen sekä liiketoimintamahdollisuudet. Strategisten valintojen ja kohdentamisen avulla tähdätään maailman huipputason saavuttamiseen valituilla alueilla. Tarkoituksena on löytää oikea tasapaino osaamislähtöisen innovaatiopolitiikan ja kysyntäohjautuvan innovaatiopolitiikan välillä.

Tietoenatorin hallituksen puheenjohtaja **Matti Lehti** pohdiskeli tietotekniikan merkitystä kilpailukyvyn perustana. Aikaisempiin puheenvuoroihin hyvin liittyen hän totesi, että asiakkaiden rahat siirtyvät elintason noustessa aineettomiin tuotteisiin ja palveluihin. Automaation kärki suuntautuu sinne, missä työpaikat ovat. Tärkeä tulevaisuuden haaste on siten palvelujen teollistaminen. Tietointensiivinen palvelutyö jakaantuu erilaisiin kehityssuuntiin: täysautomaattinen päätelaitteiden suorittama työ, asiakkaan itsepalvelu, edullisissa olosuhteissa suoritettava taustatyö ja lähellä asiakasta tuotettava kohtaamispalvelu.

Suomalaisilla yrityksillä on menestymisen mahdollisuuksia, jos onnistumme luomaan asiakkaiden tarpeita vastaavia teknologisia uudistuksia. Menestystekijät ovat silloin lahjakkaat osaajat, laadun ja kustannustehokkuuden pakko sekä toimenpiteiden nopeus.

Kokonaisuudessaan esitelmöijät antoivat Suomen tilanteesta haasteellisen, mutta myös paljon mahdollisuuksia antavan kuvan. Keskeisenä on osaaminen ja sen oikeanlainen suuntaaminen. Suomi menestyy, mikäli oikein valituin panostuskohtein yhdistetään teknologian mahdollisuudet ja inhimillinen osaaminen.